

Izhaja:
vsako sredo popoldne
in soboto zjutraj.
Stane za celo leto 15 L.
» pol leta 8 L.
» četrt leta 4 L.
Za inozemstvo celo
leto 35 L.
Na naročila brez do-
poslane naročnine se
ne moremo ozirati.
Odgovorni urednik:
Poldi Kemperle.

GORIŠKA STRAŽA

Št. 39

V Gorici, v soboto 16. maja 1925.

Leto VIII.

Ne frankirana pisma se
ne sprejemajo. Oglasi
se računajo po dogo-
voru in se plačajo v na-
prej. List izdaja kon-
sorcijski
»GORIŠKA STRAŽA«
Tisk Zadruga tiskarne
v Gorici, Riva Piazzut-
ta št. 18.
Uprava in uredništvo:
ulica Mameli št. 5,
— (prej Scuole). —

Nacionalizem in narodne manjšine.

Znani nemški pisatelj Camillo Morocutti, ki se je v prvi vrsti posvetil proučevanju manjšinskega vprašanja, je izdal novo knjigo: »Evropa in narodne manjšine«. Ker je manjšinsko vprašanje tudi za nas pereče, a žalibog še zelo malo obdelano, tako da vladata v marsikaterem pogledu nejasnost in zmotnost, hočem v naslednjem priobčiti nekaj Morocuttijevih misli iz prvega odstavka njegove knjige.

Morocutti pravi med drugim:

»Prežeti od bolehnega samoljubja in slepe vneme so se dali voditelji, ki so se borili za narodno samoodločbo in svobodo, zavesti, da so drugim narodom kratkomalo zanikali pravico do življenja in obstoja. Usodopolna napaka teh narodnih zavajalcev, ki se postavljajo za svobodo, obstoja v tem, da povečujejo želje lastnega naroda do nezmernosti, pojave v življenju drugega naroda pa skušajo skriti do brezpomembnosti...«

Zadnja posledica nacionalizma je bila svetovna vojna, končni uspeh narodne sebičnosti gospodarski in kulturni polom Evrope.

Od nacionalizma prevzeta Evropa se je zmaličila v tolpo med seboj se pobijajočih narodov; sliči klopčiču strupenih kač, ki se grizejo.

V gospodarskem oziru je postala nacionalna Evropa naselbina dolžnikov, katero ogroža od vzhoda boljše-živim, od zapada jo pa siromašno vzdržuje kapitalizem.

Potem govori Morocutti o narodni svobodi in nadvladi nekaterih evropskih narodov ter s poudarkom ugotavlja, da ta tako povečevana svoboda ni ustvarila človeštvu nič velikega.

Morocutti vprašuje:

»Je li svoboda, če dovoljuje en narod povsod in izključno le v uporabo svojega jezika ter ga skuša vriniti z nasiljem drugorodcem v njihovi državi sami? Je li svoboda, če se zabranjuje nedolžnim otrokom pouk materinščine, če se izpodkopa o troška vera v starše in pradede, ker

pripadajo ti starši in pradedi drugemu narodu? Je li svoboda, če narod, ki ima lastno državo, preganja narodne manjšine z vsemi sredstvi nasilnih tlačiteljev, a medtem sam okosteni v svojem nacionalnem samoboževanju ter radi svoje nestrpnosti in sovražnosti zgubi svojo pravo narodno samobitnost. Taka narodna svoboda je samo dozdevna, je samo odmor za odpčitek med vedno se ponavljajočimi vojnami. NARODNE MANJŠINE NE MOREJO S TAKIM NACIONALIZMOM NIČESAR PRI-DOBITI, TEMVEČ KVEČJEM VSE ZGUBITI.

V tem spoznanju morajo uravnati narodne manjšine svoje stališče napram nacionalizmu. Nasilni nacionalizem (in ali ne vlada povsod samo ta?), pohlepni nacionalizem, ki od polovice prejšnjega stoletja tako usodopolno razjeda Evropo, nacionalizem gosposkega naroda, ki je v narodnih manjšinah ustvaril svoje tlačane, moramo dosledno odkloniti. Narodnim manjšinam je pregnana misel na nasilje, njihova narodna nadutost in samoljubje sta temeljito ozdravljiva, na zunaj nimajo skoro ničesar več, v njihovi notranjosti pa vidimo, da imajo vse: narodovo dušo, vero v večno, vsečloveško poslanstvo njihovega naroda. Zato so one usposobljene, da bodo kot prve strle ozkosrčnost koristolovskega nacionalizma in se osvobodile v bogati in nepotvorjeni duševnosti lastnega ljudstva, v njegovi samonikli in pravi narodni samobitnosti.

Iz tako resno in spoštljivo, poglobljeno in sveto spoznane narodne samobitnosti, bo tudi najmanjša manjšina črpala moč in vero, s katerima se končno edino le lahko premagata sila in brezpravnost.

Navedli smo Morocuttijeve misli, ker se krijejo z našimi načeli o narodnosti in nacionalizmu. Kar mi vedno zatrjujemo, tako pravi tudi Morocutti: Ne prazno besedičenje o narodu, temveč poglobitev v narodovo dušo, v vse vtripe njegove notranjosti, v vse sile, ki ga prevevajo, bo nam rodilo vir moči, s katero bomo vse premagali.

Kaj se godi po svetu?

Po vojni so skoro vse evropske države doživele neko dobo čiščenja političnih idej. Ljudske množice niso več dandanes zadovoljne s hipnimi načeli in programi, ki jih politične stranke oznanjujejo volivcem. Brezbarvne ideje liberalizma so skoro povsod propadle. V vseh državah vidimo, da se ob važnih političnih odločitvah volivci odločijo le za one stranke, ki imajo jasna in čista načela, ki odločno streme za svojim ciljem, čeprav ga letos ali drugo leto še ne dosežejo. Na moči pridobivajo le one stranke, na kojih načela je vplival bodisi svetovni nazor, bodisi jasen socialni program. Na Angleškem se odvrčajo volivci od liberalne stranke in se priglašajo ali k Macdonaldovi delavski ali pa volijo za Baldwinovo konservativno; pri Francozih zmaga je odločno socialistične stranke — pri zadnjih občinskih volitvah so dobile večino občin v svoje roke — nacionalistične stranke z liberalnimi socialnimi načeli se pa krčijo; v Avstriji tekmujeta med sabo le krščansko-socialna in social-

no-demokratska stranka; stare liberalne stranke končujejo s svojimi drobci svojo politično nalogo. Lahko bi našli še več primerov, kako gre razvoj odločno v tej smeri dalje. Zadnje volitve v Belgiji, eni najbolj naprednih in bogatih evropskih držav, so tudi to potrdile.

Moderna država.

Mala Belgija ob robu naše celine spada v vrsto prvih držav. Nikjer razen v Angliji ni tako razvita industrija kakor v Belgiji. Izmed vseh držav v Evropi ima ona največ železnice. Njeno rudniško bogastvo na jugu in jugovzhodu države je bilo tudi vzrok, da sta Nemčija in Francija tukaj križali svoje orožje. Ljudstvo, ki je skoro vse katoliško (98 od sto), je silno marljivo in izobraženo. Zato je tudi politično bolj zrelo kot marsikje drugod. Razdvaja državo le narodnost med njeno severno in južno polovico; na severu biva jo namreč Flamci, ki so sorodni z Nemci in ki govore neko posebno nemško narečje; na jugu so pa Va-

loni, romanskega pokoljenja in francoskih običajev. Zato traja vedno tiha borba za uveljavljenje flamščine in francoščine v javnem življenju.

Belgijsko politično življenje.

Za dušo belgijskega delavca in kmeta se borijo že dolga desetletja tri politične stranke: katoliška stranka, socialisti in liberalci. Druge stranke so že ob svojem rojstvu bile slabotne in si niso mogle nikoli priboriti vpliva na državno vodstvo. Do leta 1914. so imeli katoličani v državi prvo in zadnjo besedo. Bili so v večini tudi, če so se liberalci in socialisti združili. Potem so si pa socialisti v poslanski zbornici priborili tolikšno število sedežev, da so bili le za 10 poslancev za njimi.

Socialistom daje moč zlasti njih nerazcepljenost na razna »krila«. Katoličani, čeprav enotna stranka, so deljeni v dve skupini: levičarje in desničarje. Prvi imajo jedro svojih množic bolj v južni industrijski Belgiji, drugi pa na severu. Liberalci se tudi ločijo v dve skupini: liberalno-katoliško in liberalno-protikatoliško. Že iz te delitve je jasno, da koleba cela stranka med dvema svetovnjima nazoroma. To in pa njen zastarel socialni program je vzrok, da je izgubljala vedno bolj na moči. Dosti njenih odličnih pristašev je šlo med socialiste; tako na primer sam rektor vseučilišča v Bruslju profesor Brachet (izg. Braš) in urednik enega izmed največjih liberalnih dnevnikov dr. Barnich.

Položaj po volitvah.

Thennisovo liberalno - katoliško ministerstvo je padlo vsled ostrih sprov med obema tema strankama, ki sta le po sili sedeli skupaj pri državnem krmilu. Za dan 5. aprila so bile razpisane nove volitve za državni zbor. Od takrat pa do tega tedna, ko se je sestavila nova belgijska vlada je preteklo več ko mesec dni. Opisane tri največje stranke se niso mogle zediniti, kdo bi prišel na vlado. To pa zato, ker sta dobili katoliška in socialistična stranka skoro enako število poslancev. Socialisti so dobili 78 poslancev. — Še dolgo po volitvah so prisojali socialistom 79 poslancev, torej največ, a začetkom tega meseca, ko so volivne številke še enkrat pregledali, so dognali, da spada mandat iz Brabanta katoličanom in ne socialistom. — Katoličani imajo 79 poslancev. Liberalci 22; nazadovale so od zadnjih volitev za 11 poslancev. Flamski separatisti imajo 6, komunisti pa 2 sedeža v zbornici. Ker sta prvi dve stranki v poslan-

ski zbornici enako močni, je bilo vse odvisno od tega, s kom bode potegnili 22 liberalnih poslancev. Oni so bili jeziček na tehtnici. Toda ti so odločno sklenili, da ne bodo pomagali nobenemu.

Vodstvo je reklo: »Če gremo s socialisti, odbijemo od sebe svoje desno krilo, če gremo s katoličani, pa svoje levičarje, ki so protikatoliški.« In tako so lepo obsedeli še naprej v svoji brezbarvnosti samo, da ohranijo v svoji stranki slogo in edinost. Kralj je najprej pooblastil delavskega voditelja Emila Vanderveledeja, da sestavi vlado. Ta je računl, da ga bo podpiral en del katoličanov. Toda to se je izjalovilo. Nato je poskušal sestaviti vlado bivši ministrski predsednik grof Broqueville (izg. Brokevij). Tudi ta je brezuspešno končal svoja pogajanja s predstavniki liberalne in socialistične stranke.

Drugi katoliški politik Tschoffen, ki je krščanski - socialc, je prav tako vrnil kralju mandat za sestavo vlade. Nasvetoval pa je, naj da kralj van de Vyvèru nalogo, da reši krizo. Začetkom tekočega tedna je van de Vyvère zbral v novi belgijski vladi same katoličane. Nekaj ministrov je celo neposlancev.

Še bodo iskali ministre.

Taka vlada kot je sedanja belgijska se ne more nikakor dolgo držati. Vsak hip lahko posodijo liberalci socialistom par glasov in izgledujejo novim ministrom nezaupnico. In politično življenje bo spet tam, kjer je bilo pred dobrim mesecem. To se bo najbrže kmalu zgodilo, ker je Belgija tudi na pragu gospodarske krize. V skladiščih ležijo kupi surovin in premoga, ki ga ne morejo izvoziti. Sednjenje države prodajajo blago ceneje, zato belgijsko obleži. Lastniki kovinarskih tvornic že govorijo, da bodo obrate za dva ali tri dni na teden ustavili. Nekatere tkalnice so pa delo že ustavile. Vse to navdaja s skrbjo delavstvo, ki ima čedalje manj za služka. Nezadovoljstvo narašča in srč se bo obrnil proti vladajočim krogom. Zato bo za vsako vlado zelo težko se vzdržati na površju in bo druga kriza ter iskanje ministrov kmalu spet na dnevnem redu.

Razvoj opisane belgijske vladne krize in njenega političnega življenja kaže, da imajo bodočnost le tiste stranke, ki so zgrajene na temeljih stalnih načel. Vse druge, ki živijo od trenutnih političnih programov se bodo morale umakniti s pozorišča, pa naj danes še s tako železno pestjo vladajo.

DNEVNE VESTI.

Opomin.

Škofje in dušni pastirji morajo po cerkvenem pravu (kan. 1405 § 2) o priliki vernike opomniti na nevarnost in škodo, ki izvira iz čitanja slabih knjig, posebno pa prepovedanih. Med knjige in knjižice, ki so katoličanom prepovedane, spadajo one, ki vero ali pravost navlašč napadajo in s tem ljudi, posebno neiskusno mladino pohujšujejo. V zadnjem času se je jela uprizarjati na odrih naših kulturnih društev veseligr »Stari grehi« od češkega pisatelja dr. Josipa Štolbe, prevedena na slovenščino od Fr. Govekarja in sicer ne le v mestih, ampak tudi po naših vaseh. Žalibog so tej pohujšljivi igri nekje prisostvovali tudi šolski otroci. Si-

cer ta igra ni naravnost naperjena zoper vero ali krščansko pravost, vendar je vernikom, posebno mladini pohujšljiva, ker v mikavni obliki kaže greh in njegove slabe posledice, pa ga nikakor ne obsoja. Jasno je, da se s tem ne pospešuje prava kultura, marveč ljudstvo odvača od krščanskih vzorov in načel.

Predlanskim so pri nas začeli uprizarjati grdo igro »Ploha« od Petroviča, ki je hvala Bogu izginila z naših odrov, potem ko so se bili duhovniški krogi odločno proti tej umazanosti uprli.

Naravnost obsoditi in prepovedati pa moramo igro »Vdova Rošlinka«, ki jo preirajo svobodomiselnarstva, ker se v njej smešijo na ostuden način krščanske šege in nazori

ter je po vsem svojem plehkem jedru protiverska.

H koncu opomnim, da se prepovedane knjige ne smejo ne natisniti, ne čitati, ne v drug jezik prevesti, ne hraniti, ne prodajati, ne drugim posoditi.

V Gorici, dne 14. maja 1925.

† Frančišek Borgia,
nadškof.

Naznanilo o sprejemu v škofijski zavod sv. Stanislava v Št. Vidu nad Ljubljano za šolsko leto 1925-1926.

V zavod sv. Stanislava se sprejemajo zdravi, dobro vzgojeni dečki, zakonski sinovi dobrih, krščanskih starih, ki so dovršili z odličnim ali vsaj z jako dobrim uspehom ljudsko šolo; zlasti taki, o katerih je upati, da se bodo po dovršeni gimnaziji posvetili duhovskemu stanu. — Prošnje za sprejem je nasloviti na škofijski ordinariat v Ljubljani. Prošnji naj se priloži krstni list in obiskovalno izpričevalo. Starši ali njihovi namestniki naj prošnje s prilogami prineso v zavod sv. Stanislava v času od 4. do 18. junija t. l. Z njimi naj pridejo obenem tudi njihovi sinovi, za katerih sprejem prosijo. Samo iz Julijske Krajine se sprejemajo gojenci izjemoma tudi samo pisemnim potom, toda le pogojno, dokler jih vodstvo, ko pridejo v zavod, ne potrudi. Sprejemni izpit bo dne 30. junija ob 9 in pol. — Vodstvo zavoda sv. Stanislava v Št. Vidu nad Ljubljano.

„Naš čolnič“.

Izšla je nova številka tega izvrstnega društvenega glasila, ki ga pa vsakdo s pridom lahko bere. Po svoji vsebini se lahko meri z vsakim sorodnim listom. Cena 6 lir je tako malenkostna, da jo lahko vsakdo utrpi in si list naroči. Naj postane »Naš čolnič« lastnina vsakega zavodnega in poštenega slovenskega fanta in dekleta!

„Gospodarski list.“

Izšla je majska številka tega izvrstnega gospodarskega glasila pod strokovnjaškim uredništvom agrarnega inženirja Rustje. Vsebinska sama priporoča list. Naj bi ne bilo našega kmeta in obrtnika, zlasti ne člana »Kmetstvo - delavskih zvez, ki bi ne bil nanj naročen. Stane letno le 12 lir in se naroča v upravi Corso Verdi št. 37.

Zita smrtno bolna.

Bivša avstrijska cesarica Zita leži nevarno bolna v nekem sanatoriju na Španskem. Obolela je vsled angine.

„Razoroževalci“.

V Ameriki imajo pravo veselje, da sklicujejo kake razorožitvene konference. Pri prihodnjem zasedanju poslanske zbornice pa bodo predlagali načrt, naj se Havajsko otočje sredi Tihega oceana utrdi kot najmočnejša pomorska trdnjava sveta. Morarniški minister pravi, da je treba pa na ta način prisiliti države, da se prično razoroževati. Kdo naj to razume?

„Plačajte!“

Ameriška vlada pripravlja poziv na Francoze, naj plačajo svoje dolgove v Ameriki. Francozi bodo pa na Nemce pritisnili.

Da se poglobi prijateljstvo.

Jugoslovanski, češki in rumunski zunanji ministri so na zadnji konferenci Malega sporazuma sklenili, naj se združijo časnikarji vseh treh držav v eno zvezo, da se prijateljske vezi utrdijo.

Dr. Tuma obsojen.

Po znanih pobojih med Orjunaši in delavci v Trbovljah, je prevzel goriškimi Slovincem dobro znani odvetnik dr. Tuma zagovor obtoženih delavcev. Po obsodbi je napisal članek v »Slovincu«, kjer obsoja način postopanja sodnih oblastev. Radi tega ga je državni pravdnik pozval pred sodnike; tu je bil obsojen dr. Tuma na denarno globo.

Novi podtajniki.

Na seji ministrskega sveta v sredo so bili imenovani novi državni podtajniki. Dino Grandi pride kot državni podtajnik v zunanje ministertvo, Teruzzi pa v notranje. Dojocena sta bila tudi podtajnika za mornarico in zrakoplovstvo. Vsi pripadajo kakor se samo po sebi razume, fašistovski stranki.

Demonstracije proti Hinderburgu.

Ko je prišel Hindenburg v državno zbornico, da priseže na republikansko ustavo: so začeli vpiti komunistični in socialistični poslanci: »Živijo sovjeti, živela republika.« Nato so se še pred priseganjem odstranili. Monarhistični časniki pa pišejo že odkrito, da je nevi državni predsednik le most do monarhije.

Stavke v Italiji.

Uradni list prinaša seznam, koliko delavcev je stavkalo od leta 1919. do 1924. Številke so zelo zanimive, ker pokažejo socialni položaj delavstva, ki je po glasovih vladnih časopisov sijajen. Stavke so povečini povsod izbruhnile radi mezdnege gibanja. Največ stavk je bilo l. 1920.;

l. 1923. najmanj; lansko leto pa zopet več. Toda pogledimo številke. Stavkalo je:

Leta	poljed. delavcev	industrijskih
1919.	505.128	1.049.438
1920.	1.045.732	1.267.953
1921.	79.298	644.564
1922.	25.146	422.773
1923.	110	66.103
1924.	2.728	162.488

Številke za leto 1924, so posebno zanimive. To bojno delavsko gibanje raste, kljub umetnim sredstvom, da se zaduši že v kali. Spomnimo se le na zadnji štrajk kovinarjev. Za enkrat še vedno številke glasno pričajo, da ni fažizem kljub lepim obetom izboljšal socialnega položaja delavskih množic.

Za debeluharje!

Moda (in to je poglavitno) zahteva vitke oblike telesa. Debeli ljudje si skušajo pomagati z raznimi čaji, pasovi itd., da bi se iznebili svoje masti. Pa je zelo priprosto sredstvo zato: ne samo radi mode, ampak tudi radi zdravja — to je za pametne ljudi še bolj poglavitno. Recept je ta-le: jej počasi in melji v ustih in potem šele požiraj. Če ne boš goltal naglo kar celih kosov, boš kmalu izgubil odvišno mast, boš imel zdrav želodec in trden sen.

„Rdeče knjige“.

Že zadnjič smo objavili, da so začele izhajati v založbi Kmetstvo-delavskih zvez »rdeče knjige«. Člani kmetstvo-delavske zveze dobijo prvi zvezek pri svojih krajevnih zaupnikih po 1 liru izvod. Nečlani pa po 2 liri. Prodajajo se tudi po bukvarnah. Člani, posezite po svojih knjigah in izobražujte se, da bodo naše vrste tem močnejše stale!

Praktični izpiti

(nekdanji izpiti vsposobljenja)

za učitelje in učiteljice na Kr. učiteljski v Tolminu se pričnejo dne 27. maja ob 8. uri zjutraj. K izpitu so pripuščeni vsi tisti, katerih prošnje dosepejo na ravnateljstvo učiteljskega do 26. t. m. Vsi prosilci se opozarjajo, da morajo, ali pisмено ali osebno, priložiti prošnjam maturitetno izpričevalo in izkaz identitete.

Ravnat. Kr. učiteljskega v Tolminu.

Kmetstvo - delavska zveza!

Krajnim odborom! Jutri dobijo krajni odbori brošuro »Boji majhnega naroda«. Članom, ki imajo izkaznico naše zveze, oddajajte brošuro po 1 liru; nečlanom pa po 2 liri. V trgovinah se bo dobivala brošura tudi po 2 liri. Člani dobijo brošuro tudi v tajništvo v Gorici. Tajništvo.

„Rdeči“ strah.

Časniki pišejo, da so boljševiki poslali v svet celo vrsto izšolanih atentatorjev iz posebne šole v Smolensku. V Nemčijo in Italijo, da jih pride kar po šest; v Jugoslavijo, Češko in Rumunijo pa po trije... Kako natančno vedo ti časniki.

Mestne novice.

* Slovenska čitalnica iz Solkana priredi v nedeljo dne 17. t. m. ob 5. uri popoldne v dvorani »Trgovskega doma« v Gorici znano Meškovo dramo v treh dejanjih »Pri Hrastovih«. Znani so že solkanski diletanti in upati je, da častno rešijo svojo nalogo.

TRŽNE CENE V GORICI.

Česnik kg L 8—10; šparglji L 2,50 do 3,50; zelje kislo L 1,40—1,60; korenje L 0,60—0,70; čebula L 1,20 do 1,40; fižol L 2,0—2,40; koks L 2,80—3; solata L 1—1,60; krompir L 0,60—0,80; grah L 3—3,80; kislá repa L 1—1,60; radič L 1—3; špinača L 1,20—1,60; vrzote L 1—1,40; čretnje L 4—6; maslo L 15—17; mleko liter L 1—1,20; med kg L 12—14; jajca kos L 0,45—0,50; seno q L 22 do 27; slama L 20—24.

Anton Klančič,

nekdanji podgorski župan, deželni poslanec in odbornik — osemdesetletnik.

Ona družba naših političnih delavcev, ki je nastopala na Goriskem takoj po dobi taborov in orala našo politično celino je izumrla. Dr. Tonli, Marušič, Nabergoj, dr. Abram, Klavžar in drugi so že pozabljeni. Razven Klavžarja, ki je umrl med vojsko, vse druge že desetletja krije mrzla ruša. Kako ne, saj so tudi tisti, ki so se kmalu za temi pojavili na političnem polju že prav redko posejani. Z rajnim dr. Gregorčičem so izgubili svojega tipičnega predstavnika. Le še štiri važnejše osebe iz Gregorčičeve dobe živijo: zlatomasnik Blaž Grča in Anton Klančič na eni strani, Andrej Gabršček in dr. Tuma na drugi. Ločujemo jih tako po njihovi politični pripadnosti.

Toda od cele te četvorice živi med nami le še naš jubilar Anton Klančič, kot osemdesetletnik.

Rojen je bil Anton Klančič dne 20. maja 1945. V nedeljo torej praznuje svojo osemdesetletnico. Kdor dolgo živi, veliko vidi in stori, pravi star pregovor. Tudi naš jubilar je veliko

Doktorič:

V Rim!

Kaj si nam Ti, večno mesto?

Ti si nam dalo luč svete vere, Ti si nas povzdignilo do sedanje prosvete, Ti si nam dalo življenje, svobodo.

Ti, svetj Rim, si središče krščanstva, sedež našega duhovnega glavarja, svetega Očeta.

Ti, staroslavni Rim, v katerem počiva prvak apostolov, sv. Peter, si nepremagljiva skala, proti kateri se penijo besni valovi sovraštva.

Poganski Rim.

To je zastopnik temnih sil.

Kako mrzla je vsa tvoja mogočna kultura.

Občudovali bomo veličastne ostanke tiste predkrščanske kulture, razvaline rimskega trga s njegovimi templji, slavoloke zmagovalnih cesarjev in vojskovodij, gledališča in velikanska kopaljšča in pri tem se bomo spomnili, kako je vsaka svetna slava minljiva. Rimski narod je izginil, preživele so ga le razvaline njegovih palač, kameniti spomeniki in knjige pisateljev.

Še plaši ta paganski Rim, kot pošast, kot strah, tudi v naših dneh. A njegova moč je strta. Nima več živ-

ljenske sile nad človeštvom. Smrti zapade, komur je vzor paganski Rim.

Krščanski Rim.

Ko se bomo bližali Rimu, bomo najprej že v megleni daljavi zagledali čarobno kupolo, ki se dviguje nad grobom svetega Petra. Kako bomo takrat hrepeneli, da čim prej dosepejo tja v Rim, v mesto svetega Pavla gorečnika, ki nam govori skoro vsako nedeljo z naših domačih prižnic!

Vseh nas oči bodo s pričakovanjem obrnjena tja v daljavo, kjer se bo dvigal Rim neštetihi mučencev, katerih kri pričá za Kristovo vero.

Temu Rimu, ki je premagal moč paganstva, temu Rimu bijejo naša srca. Po tem Rimu, ki je templje paganskih bogov spremenil v svetišča živega Boga, hrepenimo. Ta Rim, ki z neštetihi spomeniki pričá o neskončni duševni sili krščanske misli, s katero se je duševnost vseh narodov preobrazila, ta Rim je cilj našega potovanja.

Kristus zmaguje!

Na sredi trga pred cerkvijo sv. Petra stoji krasen obelisk iz enega samega kosa rudečega granita. Visok je 25 m 13 cm, spodaj je širok 2 m 66 cm, pri vrhu 1 m 77 cm. Stal je nekdanj pred tisočletji v Heliopoliju v Egiptu pred templjem solnčnega boga. V Rim ga je dal prenesti cesar

Kaligula (37—41 po Kristusu), da bi ga postavil v cirkus, ki ga je on začel zidati, končal pa Neron. V bližini tega obeliska je umrl mučeniške smrti prvak apostolov, sv. Peter. Na sedanje mesto ga je dal prenesti papež Sikst V. 10. septembra 1586. V križ, ki je na vrhu, je dal vzdati nekaj drobtin iz lesa sv. križa. S podstavkom in križem skupaj je obelisk visok 41 m 23 cm.

Ali ni to častitljiva pričá Kristove zmage?

Kraljica mučencev.

Še eno tako pričó Vam hočem navesti. To je znameniti Panteon, Rimljani mu pravijo »Rotonda«. Velikanska stavba, ki je 43 m široka in ravno toliko visoka, je namreč okrogla in pokriva jo tudi okrogla kupola. Žet velikega cesarja Avgusta, Mark Agripa, jo je začel graditi l. 27 pred Kristom z namenom, da postavi spomenik svoji družini, znamenitim Julijem. Rimljani so spravljalji v to ogromno stavbo lastne bogove in bogove vseh prijateljskih in podjarmljenih narodov, za odtod grško ime Panteon, kar pomeni vsem bogovom posvečen temepelj.

Papež Bonifacij IV. ga je pa posvetil v cerkev v čast Mariji, Kraljici mučencev (S. Maria ad Martyres). Namesto starih bogov je krščanstvo spravilo v Panteon svete ostanke neštetihi mučencev, naj pričájo še njih

košči o posvečujoči in zmagujoči sili, za katero so oni prelili svojo kri.

Novi Rim.

V srednjeveškem Rimu je bil papež tudi svetni vladar. A njegovo kraljestvo ni od tega sveta.

Ko je bil Kristus križan, so se Judje veselili svoje dozdevne zmage. Ko je bil najbolj ponižan, je Kristus v resnici zmagal.

Tudi njegovemu namestniku se ne sme goditi boljše. Dozdevno ga je novi Rim premagal. A on, jetnik, je mogočnejši od vseh svetnih vladarjev. Njegova moč se ne naslanja na svetno oblast, on je vladar krščanskih duš.

Naša prošnja.

Romarji imajo vedno kaj posebnege na srcu, kar hočejo s svojim romanjem od Boga izprositi. Tudi nas teži mnogo bridkosti. Skrbijo nas naše družine, naša mladina, naša bodočnost. Najbolj se bojimo zapuščenosti. Naše ljudstvo potrebuje dobrih voditeljev, svetnih in duhovnih.

Bog, dobri Pastir, ne zapusti nas sirot, daj nam domačih sinov, ki bodo v naših dušah vneli oživljajoč plamen dela in ljubezni, da ustvarimo našemu rodu svetlo bodočnost, da bo naš rod živel, ne propadal, živel Tvojim vzorom, Tvoji ljubezni, da bo živel Tebi.

videl. Vzemimo samo njegovo rojstno vas Podgoro! V njegovih mladih letih je bila Podgora majhna vasica, z malimi mlini in ročnimi papirnimi delavnicami v malem obratu. Videl je zidanje soškega mostu in nasipa južne železnice in njen prvi vlak. Doživel je vso modernizacijo papirne industrije do predvojnne veličanske celulozine papirnice. In danes gleda vstajenje čisto nove velepotezne predilnice in tkalnice na razvalinah nekdanje papirnice. Mož je videl staro Podgoro, videl skozi štirideset let rasti novo Podgoro — videl jo je v razvalinah in gleda jo danes zopet obnovljeno.

To se pravi živeti osemdeset let!

Toda mož ni samo gledal, ampak vsa ta leta tudi delal. V teku svojega življenja je povzdignil svojo kmetijo na vzorno višino umnega gospodarstva. Že v mladih letih je bil radi svoje razumnosti in moštosti izvoljen za župana. To se je zgodilo l. 1872. In od tedaj je nepretrgoma županoval 43 let velikemu podgorsko-županstvu. On je vpeljal v Podgori slovensko uradovanje kmalu po taborski dobi in bil vsa leta tajnik in župan. Za njegovega županovanja so se sezidali obe lepi šoli v Podgori in Pevmi, regulirale se mnoge poti in ceste, sezidan je bil most na Barški, in otvorjen je bil ob občine slov. In otroški vrtec v Podgori in Pevmi. In kdo bi mogel še drugo naštet? Vse kulturne, cerkvene in narodne ustanove so imele v njem zgovornega odvetnika, ki je bil pa daleč od absolutizma, v katerega radi zabredejo dolgoletni župani. On je bil pravi demokrat v občinskem svetu, tako, da se nekateri starejši občinski svetniki z veseljem spominjajo nekdanjih občinskih sej, pod njegovim vodstvom. Bil pa je dosledno neizprosno branilec občinskih avtonomnih pravic. Tudi v tistem štiridesetletju, v katerem je on vodil občino, niso manjkale težke gospodarske krize. — toda občinsko gospodarstvo je obdržal vedno v ravnovesju. Zato je užival stalno spoštovanje in zaupanje.

Ko se je začel rajni Gregorčič uveljavljati na političnem polju, je kmalu pritegnil v krog delavcev tudi našega Antona Klančiča. Bil je opetovano izvoljen za deželnega poslanca, kjer je zastopal naše Brice, izpočetka kot edini poslanec iz drugega brega Soče. Bil je član različnih odsekov, kjer so zelo upoštevali njegovo izkušnost posebno v kmetijskih in gospodarskih zadevah. Bil je v različnih odborih gospodarskih zadrug in je še danes v odboru »Centralne posojilnice« in »Kmečke banke«.

Skozi dve dobi je bil tudi deželni odbornik; ta je bila ena največjih funkcij, ki jo je dežela komu zaupala. Z rajnim Berbučem sta pod vlado rajnega dež. glavarja Payerja zastopala slov. koristi dežele. Svoje mesto je upravljal s popolnim zaupanjem tovarišev in s tisto poštenostjo in skrbjo, ki je samo njemu lastna kot možu stare korenine in poštenosti starega zlatega kova. Marsikateri naš bravec se ga še posebno spominja iz različnih deželnih, cestnih, živinorejskih in kmetijskih komisij, kjer je z mladeniško navdušenostjo in železno vstrajnostjo propagiral gospodarski napredek in osamosvojitve naše dežele, skoro tik do vojske. Prihranjena mu je bila za starost tudi grenkoba begunstva. Ves sad dolgoletnega dela v domačem gospodarstvu, v občini in deželi je vojska vničila in njega samega iz razvalin pregnala v Gorje na Gorenisko, kjer je preživel begunska leta. Komaj se je vojna vihra preselila iz Podgore, si ga že videl na razvalinah podgorskih, ko se je z mladeniško žilavostjo lotil obnove svojega doma in gospodarstva. Zopet je bil izvoljen v občinski svet, a županskega mesta ni hotel več sprejeti. Visoka leta in skrb za obnovo lastnega gospodarstva, sta ga silila v zatišje. Še to breme je zanj prehudo.

Tudi v lastni družini je utrpel hude izgube. Izmed osmih otrok so bili trije sinovi, a so vsi trije že umrli.

Eden že v otroški dobi, drugi kot notarski kandidat, tretji pa med vojnno v Celju. Ta je bil izboren kmetijski strokovnjak.

V tolažbo mu je pa Bog pustil več hčera in požrvovalno živlensko družico, ki že 54 let deli z njim žalost in veselje.

Mi pa se ob priliki osemdesetletnice v imenu našega ljudstva v odkri-

tosrčni hvaležnosti globoko klanjamo pred možem, ki je v delu za to ljudstvo osivel. Bog ga živi in ohrani še dolgo vrsto let Podgori v čast, družini v tolažbo, nam vsem pa v živ zglede delavnega življenja!

Bog živi našega osemdesetletnika Antona Klančiča!

Kaj je novega na deželi?

Miren.

Ponovno opozarjamo na mično prireditve, ki jo priredi Slovensko izobr. društvo v Mirnu prihodnjo nedeljo 17. maja ob 4. uri popoldne. Igra »K mamici« lepo opisuje življenje dveh otrok, sirot brez starišev; kar gane do solz. Starši, domačini in okoličani, pridite in radovali se boste nad pridnostjo svojih otrok.

Bilje.

(»Dekle z biseri«). — Poročali smo, da se bo vprizorila v dnevih 21. in 24. t. m. ob 4. uri popoldne v Nemčevi dvorani igra »Dekle z biseri«. Dejanje igre, ki je povzeta po znamenem romanu, se godi za časa bojev med Rimljani in Judi, v dobi, ko zmagovito stopa na plan mlado krščanstvo. Vsi prijatelji, ki se zanimajo za dramatska dela in se hočete živeti v ono dobo, pridite k prireditvi, katera vam bo podala sliko onih dni ter nudila mnogo duševnega užitka.

Gorenjopolje.

Prva nedelja maja je bila za našo vas nekaj izvanrednega. V naše prosvetno društvo je prišel na našo željo naš drž. poslanec dr. Engelbert Besednjak; predaval nam je nad pol drugo uro. Obrazložil nam je natančno namen in pomen prosv. društva. Iz njegovih besed smo spoznali, da dandanes ni mogoče vztrajati brez organizacij, brez prosv. društev. Predavanja so se vdeležili vsi člani društva in veliko drugih tako, da je bila dvorana nabita poslušalcev. Po končanem predavanju smo se pogovarjali, da danes prav vemo kakšno pomenljivo delo smo pričeli, ko smo ustanovili naše prosvetno društvo. G. poslancu se priskrčno zahvaljujemo in želimo, da bi nas večkrat obiskal.

Šmarje.

Dne 21. maja t. l. priredi tukajšnje »Bralno in pevsko društvo« veliko spomladansko veselico v proslavo 25letnice svojega občanka. Veselica se bo vršila v društveni dvorani in bo nudila zelo bogat spored.

Cerovo.

Nek človek, ki misli, da je njegovo delo popolnoma skrito, si je dovolil očrnuti našo gospodično učiteljico pri kvesturi, češ, da dela protidržavno propagando. Radi tega so prišli k nam že mnogi visoki gospodje, da se uverijo, če je to res. Zaslišali so tudi tistega »junaka«; njegove jecljajoče izjave, so pa že dokazovale, da ima mož sam maslo na glavi. Zato mu svetujemo, naj ne hodi preveč na solnce. Ko bo preiskava končana, bomo že še kaj povedali, kar ga najbrž ne bo preveč veselilo.

Iz Vel Žabelj.

V soboto dne 9. majnika je v Gospodu zaspal 34 letni Poljšak Rudolf iz Vel. Žabelj, hšt. 29. Pol ure pred smrtjo je bil še v kuhinji, sedel je na stolici, ter se pogovarjal z našim županom, kateri ga je po navadi kot sosed večkrat prišel obiskat. Iz kuhinje ga je spremljal v njegovo spalnico, ter ga slekel in spravil v posteljo; čez četrte ure pa je že Rudolf zdihnil svojo blago dušo. Pred 14 meseci mu je umrla prva žena na jetiki. Zapustila mu je 2 sinčka od katerih je bil starejši star komaj 3 leta, drugi je potem čez 8 mesecev umrl. Dne 29. novembra 1924. se je v drugo poročil. Bil je krščanski, učen in svetovni vojski je bil dvakrat ranjen; tedaj si je tudi gotovo nakopal bole-

zen, katera ga je tudi spravila v prezigodnji grob. Vkljub vsem težavam je bil vedno veseloga značaja, da so ga vsi radi imeli. Radi svojega lepega značaja je bil po vojski izvoljen v občinski odbor in v nadzorstvo tuk. kmečke posojilnice. Pogreb se je vršil v nedeljo dne 10. t. m. ob 18. uri ravno na shod našega cerkvenega patrona sv. Florijana. Da so ga cenili ter vsi radi imeli je pokazal njegov pogreb. K večnemu počitku ga je spremljalo z županom na čelu, celokupno starešinstvo in ves posojilnični odbor. Pri odprtem grobu se je poslovil od njega z ginljivimi besedami naš župan g. Vinko Štokelj. Pevski zbor pod vodstvom g. Trohe mu je zapel v zadnji pozdrav. V miru počivaj, dragi Rudolf; ostalim pa naše globoko sožalje.

Brestovica.

Pri nas je umrl šinom znani in pri vseh priljubljeni gospod nadučitelj Franc Vodopivec. Njegov veličastni pogreb, ki se je vršil v sredo ob ogromni udeležbi, je pokazal, da nas je zapustil mož, kakršnih je danes malo več med nami. N. p. v. m.!

Sv. Lucija.

Prošli teden je po dolgi bolezni mirno v Gospodu zaspal Ivan Fratrik z Loga hšt. 57. Pokojnik je bil rojen l. 1848., bil je torej v 77. letu svoje starosti. Z ljubo in zvesto mu ženo Nežo, ki ima zdaj tudi 77 let, sta pred dvema letoma slovesno v krogu številnih sinov in hčera, vnukov in drugih sorodnikov praznovala svojo zlato poroko. Pošteni mož, ki je bil vseskozi vzgleden kristjan, najboljši oče in vnet, zaveden sin svojega naroda, naj uživa v nebesih plačilo za svoja dobra dela!

Opomba ur.: Za zadnjo številko došlo prepozno.

Ozeljan.

Kdo bi ne šel v nedeljo 17. majnika v Ozeljan, kjer priredi šol. mladina ob 3. popoldne na »Otavi« šol. veselico? — Vsi prijatelji mladine prihitite in pokažite z udeležbo, da so vam naši malčki — šolarji dragi in da jih radi podpirate v današnjih časih. Saj je v naši občini toliko revnih družin, katere ne morejo nabaviti šolarčkom najpotrebnejših šolskih potrebščin. K obilni udeležbi vabi šol. mladina.

Ozeljan — sv. Mihel.

V zadnji številki »Gor. Straže« smo z začudenjem brali neko zabavljanje čez našega pismošo. Ker vem, da je klopotec iz istega gnezda kot še pred vojno, ko so tudi na podoban način napadali našega pismošo, naj povem, kakšna je resnica. Dopisnik pravi, da se pošta neredno dostavlja na dom. Pa sam tudi dobro ve, da je poštni okoliš razdeljen na dve polovici, en dan vzame pismoša eno, drugi dan drugo. Za sedem lir dnevno bi pa menda tudi dopisnik sam ne prehodil cele občine. Ugotovim, da »Stražo« redno dostavlja, le če se zakasni kje drugje, prinese sredno in sobotno številko skupaj. Kdor po krivici napada, in to tudi v »Edinosti«, naj prej pred svojim pragom pomete, potem šele meče blato na moze, ki so si javno upali nastopiti, ko so razni Bandelliji in Pisentiji hodili po Šempasu. Kje ste pa vi bili takrat? Iz celega dopisa smo takoj spoznali, da tiči zadržaj le osebna mržnja, ki ima svoj izvor še v predvojnem strankarstvu. Zato pustite, g. dopisnik svoja »prestopna« leta, ker s tem le sebe smesite. Resnicoljub.

Iz Zalošč - Dornberga.

Ker smo bili od žalosti vsled pretrane smrti nepozabnega sina in brata učiteljskega Riharda Budina, preveč potrti, je dne 6. t. m. pomotoma izostala še posebna zahvala slav. dornberškemu županstvu in starešinstvu, kakor tudi zaloškimi fantom in dekletom, ki so spremili na zadnji poti pokojnika. Bog stotero plačaj tudi zgoraj navedenim vdeležencem pogreba! — Hvaležna družina Budinova.

Dolenje (Planina).

Dne 9. t. m. je v Gospodu zaspal v 53 letu starosti kmetovalec Franc Kete iz Dolenj, št. 24. Dali časa je bolehal vsled notranje bolezni, ki si jo je nakopal v vojni; a vseeno je skrbno opravljal poljska dela. Pokojni je bil dober gospodar in eden izmed prvih naročnikov naše »Straže«. Pokojniku naj Bog dodeli večni mir; ostali družini pa naše sožalje.

Iz Kostanjevice.

V sredo predpoldne je vso Kostanjevico prestrašil gromovit pok. Vse ljudstvo se je prestrašilo in vpraševalo, kaj se je zgodilo? Kmalu je vsa občina vedela, da je eksplodirala granata 30 cm kalibra, ki je leta in leta ležala na njivi sredi vasi, le kakih 200 korakov proč od šole in kakih 70 korakov za hišo Cirila Godničarja. G. podžupan Trampuš je večkrat opozarjal, da naj oblastva odstrani vojni material in tudi granato, pa vse njegovo prizadevanje ni obrodilo uspeha. Granata je ranila mimoidočo živino in sicer enega konja in vola. Človeških žrtev, hvala Bogu, ni bilo. Konj pa je že poginil.

Eksplozija je uničila kakih 200 šip in ranila enega dečka na glavi. V Kostanjevici je že bilo dosti nesreč vsled vojnega streliva. Vsak dan je človek, posebno na polju, v nevarnosti za svoje življenje, ker leži vsevpriek še polno granat vseh kalibrov. Čas bi bil, da bi odgovorni činitelji tudi tej stvari posvetili malo več pažnje kot doslej.

Lokavec pri Ajdovščini.

V nedeljo 3. t. m. smo imeli Lokavčani lep in zelo pomenljiv dan. Končal se je namreč prvi tečaj gospodinjstva šole, ki ga je vodil marljiv tukajšnji učitelj gosp. Leopold Paljk. Ob 10. uri so se zbrala dekleta v lepo okinčani šol. dvorani, ki je bila ta dan spremenjena v prvi pomladni vrt. Poleg številno zbranega občinstva — mož in žena — videli smo g. župana Ed. Čibeja z obč. svetovalci in didaktičnega ravnatelja iz Ajdovščine g. Semiča. — G. učitelj Paljk pozdravi g. ravnatelja, župana in zbrano občinstvo ter oriše v daljšem govoru delovanje tega, za ženstvo tako koristnega tečaja. Občinstvo je kar strmelo, ko je slišalo koliko lepega so predelala in se naučila naša dekleta v tem prvem gospodinjstvem tečaju. Govornik nadalje želi, da se v istem — če ne pomnoženem — številu zberejo v drugem tečaju, ki se bo z enako vstrajnostjo nadaljeval v prih. šol. letu. — Gospod župan pozdravi v prvi vrsti g. didaktičnega ravnatelja. Pozdravi in se zahvali navzočemu občinstvu in izreka svoje zadočenje in veselje, ker vidi kako čil, marljiv in ukaželjen je vrli naš mladi — ženski svet. Pohvali dekleta, ki so se odzvala v tako lepem številu — (vsa čast tudi Stomažankam) — k temu tako hvalevrednemu pouku, ki bo za nje — prihodnje žene — največje koristi. Veseli ga posebno, da je Lokavec tista redka občina, ki se lahko ponosa s to prekristno ustanovo. Priskrbeno častita g. učitelju na uspehu; zahvali se mu v imenu občine za trud in veliko požrtvovalnost. Brezplačno in brez vsake tuje pomoči je dokončal ta gospodinjstveni tečaj. Blagor občini, ki ima take učitelje!

Končno govori še g. didaktični ravnatelj. — Vsaka šola je koristna, pravi, »a po končani ljudski šoli še kak nadaljevalni tečaj, to je nad vse

potrebno.« Pohvali dekleta, ki so pohajale ta tečaj; pohvali stariše, ki se zanimajo za izobrazbo svojih otrok; pohvali županstvo za moralno in materialno podporo. Nazadnje častita g. učitelju Paljku na lepem uspehu in izjavi, da bo o tem poročal na višje mesto.

Šentviška gora.

Iz komunističnih društev na Prapočnem in Gori prihajajo dopisi v »Delo« in »Edinost« (Op. ured.: Čudna zveza!). Iz vsega pisarjenja bi se dalo sklepati, da je med nami precej starega in novega protikrščanskega strankarstva ali bolje povedano hujskarstva. Resnica je, da se mnogi pustijo pitati radi svoje nevednosti v poglavitnih življenjskih vprašanjih ali še bolje: iz osebnih naspotstev, z raznimi praznimi obljubami. Le razumno delo, varčnost in poštenost bodo prinesle boljšo prihodnost, ne pa vedni plesi, pijančevanje, brezbožnost in kar je s tem v zvezi. Ali niste nespametni reveži, če resno mislite, da so vaši prijatelji razni sebični brezbožneži in vaši sovražniki vsi, ki se klanjajo božjim resnicam?! Premalo poznate zgodovino in svet!

Par let po vojni je vladala med ljudmi lepa edinost. Mladina se je oklenila starega drutva, se vadila v petju pod vodstvom g. Laharnarja in bi napredovala v pravi omiki, če bi ne prišlo da razdora v društvu. Nekaterim ni dala protikrščanska žilica miru. Začel se je širiti komunistični duh, še posebno, ko je širil »Delo« g. učitelj C. Drekonja. Novo društvo je razvilo pod vodstvom njegovega zvestega sodruha obč. tajnika Iv. Feltrina svoja jadra in splavalo v komunistično krvavo-rudeče morje, v katerem plava še vedno. Čemu skriva društvo pred svetom svoj rudeči plašč, doma pa se kaže očitno po svojih članih komunistično? Čemu dvojen obraz? Ali niso člani društva odločni komunisti, ki jim je »Delo« edino dopadljiva hrana? Ali niso v društvu tudi taki, ki mirne ljudi na cesti in v hišah v pozni uri napadajo? Ali hočete imena? Zaenkrat molčimo!

Ali ste imeli morda po onih divjih napadih, ko so morali orožniki posredovati, slovesno odborovo sejo in ali niste predlagali onih junakov pri svojem višjem poveljstvu v odlikovanje?!

Po vednem hujskanju brezvestnih ljudi se pustijo ljudje tako daleč zapeljati. Da bi vsaj možje, ki držijo roko takim ljudem spregledali ter spoznali, da po tej poti drvijsjo zaslepljenci v lastno pogubo! Po naukih modrih vzgojiteljev in resničnih ljubiteljev mladine, bi moralo vsako društvo skrbeti, da vzgaja Bogu in narodu zveste člane. Kako se s tem vjema nedostojno obnašanje igralcev po zadnji veselici in plesu, ki so še v pondeljek pop. pijani noreli?! Ali ne veste, da se zgražajo nad takim početjem tukaj bivajoči drugorodci?

Torej več pameti in manj norosti, kar bo le vam v čast in korist. Po odgovoru v nasprotnih listih, bomo bolj jasno govorili, če bo treba.

Valuta.

Dne 16. maja si dobil:

za 100 franc. frankov	127.— do 127.50 Lir
za 100 belg. frankov	122.50 do 124.50 Lir
za 100 švic. frankov	471.— do 474.— Lir
za 100 češ.-slov. kron	72.20 do 72.50 Lir
za 100 dinarjev	39.45 do 39.75 Lir
za 1 šterling	118.10 do 118.30 Lir
za 1 dolar	24.32 do 24.47 Lir
za 1 zlato marko	5.77 do 5.87 Lir
za 100 avst. kron	0.0340 do 0.0348 Lir

Beneške obligacije.

Dne 14. maja: Srednji kurs L. 78.20, v Trstu 77.75; v Milanu 78.75, v Rimu 78.72 L.

Delovodjo,

ki bi se hotel izučiti neke nove stroke išče tovarna živil v Julijski krajini. Reflektira le na moža, ki je energičen, delaven in je že vodil kako delo, ponudbe na upravo.

POŠTENO IN PRIDNO DEKLE, 18 do 25 let se sprejme kot služkinja pri dobri družini z enim otrokom v Gorici. Naslov pri upravništvu lista.

»VINARSKA ZVEZA« v Gorici, Via Mameli 8 (Via Scuole) razprodaja pristna naravna vina svojih včlanjenih zadrug, po zmerno nizki ceni.

NA PRODAJ je hiša z malim zemljiščem z 1 kravo in nekaj gozda. Kraj lep, solčna lega, nedaleč od državne ceste. Poizve se pri Marjeti Bevk, Lazec, št. 67, p. Cerkno.

STARA GOSTILNA pri »Marofu« v Spodnji Idriji je zopet otvorjena in se priporoča za obilen obisk.

IŠČEM POŠTENO, ZANESLJIVO in močno dekle, ki je dopolnila 18 leto, kot sobarico, ki bi bila tudi večča vseh hišnih del. J. Jochmann, valjčni mlin v Ajdovščini.

Röntgenologični zavod

za zdravljenje in diagnostiko
primarija **Dr. A. DE FIORI**
v GORICI, CORSO VITT. EM. III. št. 14
SPREJEMA OD 9 - 12 IN 2 - 4

Odvetnik

dr. KAROL BIRSA
je otvoril svojo pisarno
v Ajdovščini (hiša Bratina).

POSOJILA NA AMORTIZACIJO V 10—35 LETIH, navadna in agrarna posojila za nakup živine, prekrbim v najkrajšem času. Ravnotako brezobrestna državna posojila na starostno obrabo in priboljšek na stavbe. Pisarna Anton Trampuž v Gorici, via Garibaldi št. 20 1. nad.

Manufakturna trgovina z lastno krojačnico - Kanal

Cenj. občinstvu naznanjam, da sem bogato založil svojo manufakturno trgovino z najrazličnejšim moškim in ženskim blagom.

Velika zaloga izgotovljenih oblik po vsaki meri, posebno za birmance.

Za obilen obisk se najtopleje priporoča
Alojzij Jericijo, Kanal.

Lloyd Sabauda.

Prihodnje vožnje:

v Severno Ameriko:

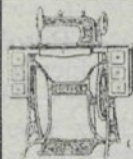
veliki brzoparniki:
»Conte Rosso« 26. maja 1925.
»Conte Verde« 9. junija 1925.
Iz Genove v Njujork v 9. dneh;

v Južno Ameriko:

»Principessa Maria« 27. maja 1925.
»Principe di Udine« 20. junija 1925.
Iz Genove v Buones Aires 19 dni.
Iz Genove v Buones Aires v 13½ dneh.

v Avstralijo:

»Regina d'Italia« 15. junija 1925.
Informacije daje in sprejema prednaročila na vozne listke zastopnik
F. Rosich, Gorica,
Via Contavalle št. 4.

„Mundlos“ šivalni stroji
„Göricke“ dvokolesa — — —
belgijske puške se vdobe le pri
Josipu Kerševaniju - Gorica

Piazza Cavour št. 9
Mehanična delavnica, Piazza Cavour šte. 5.

Dobro znana trgovina pri pokritem sadnem trgu

STRUCHEL & PALUDETTO

Gorica - Corso G. Verdi 7 - Gorica

Naznanja svojim odjemalcem, da ima v zalogi mnogo novodošlega blaga za pomladanske in poletne obleke, kakor tudi srajce, kravate, nogavice, naramnice, i.t.d. - na izbero vsem.

Lastna krojačnica. Priporoča se Struchel & Paludetto

Pozor!

Kdor hoče biti elegantno in moderno oblečen!
Kdor hoče imeti blago iz Čeških in domačih tovarn!
Kdor hoče imeti obleko po najnižjih cenah!
Naj se obrne na trgovino manufakturnega blaga združeno s krojačnico prve vrste, na Travniku št. 17 (Piazza della Vittoria), tik kavarne „Evrope“, kjer bo gotovo najboljšo postrežen. Priporoča se slavnemu občinstvu iz mesta in dežele kakor tudi preč. duhovščini.

G. Zotter.

Za birmo

kupite po nizki ceni edinole
pri našem urarju in zlatarju
JAKOBU ŠULIGOJ - U
Gorica - Via Carducci 19 - Gorica
(prej Gosposka ulica)

Andrej Mavrič - Gorica

Via Carducci 3 ◀ ▶ Via Carducci 3

Velika zaloga manufakturnega blaga za moške in ženske obleke, hlačevine, zefirja, perkala itd. — Velika izbira češkega platna in raznega perila, kakor tudi gradbe za postelje, volne, žime, bombaža, morske trave ter izgotovljene štramace. — Velika zaloga zgotovljenih oblek po vsaki meri posebno pa za birmance. — Lastna krojačnica katera sprejema vsako naročilo, izvrši delo točno in po nizkih cenah.

Cene zmerne!

Cene zmerne!